

matematika

PREKLADOVÝ SLOVNÍK ZÁKLADNÝCH POJMOV PRE ZŠ

MATEMATIKA / МАТЕМАТИКА

slovensko-ukrajinský/словацько-український

Zostavovatelia

PaedDr. Anita Halászová, PhDr. Janka Píšová, PhD.

Preklad

Mgr. Tatiana Valentová, Lesia Gorovento

Recenzenti

Mgr. Peter Gregorík, PhD., PhDr. Jitka Maříková Tůmová

Grafická úprava

Ing. Gabriela Némethová

Návrh obálky a ilustrácie

Margo Uralskaia

Materiál je intelektuálnym výstupom projektu č. 2019-1-SK01-KA201-060698 Slovenčina pre deti cudzincov – pomôcka pre pedagógov a rodičov pri inklúzii detí cudzincov do výchovno-vzdelávacieho procesu v Slovenskej republike, ktorý bol financovaný Európskou úniou v rámci programu Erasmus+

Podpora Európskej komisie, na výrobu tejto publikácie nepredstavuje súhlas s obsahom, ktorý odráža len názory autorov, a Komisia nemôže byť zodpovedná za prípadné použitie informácií, ktoré sú v nej obsiahnuté.

Vydal: © Štátny pedagogický ústav, Pluhová 8, 831 03 Bratislava

Rok vydania: 2021

ISBN 978-80-8118-253-2

EAN 9788081182532

A

aritmetický priemer середнє арифметичне
aspoň *čast.* принаймні

B

bludisko *bludiská* лабіринт
bod *body* точка
 krajné body úsečky ↗ **úsečka**
samodružný bod самонесуча точка

C

centimeter *centimetre* *zn.* cm сантиметер
centimeter kubický *zn.* cm³ сантиметер кубічний
centimeter štvorcový *zn.* cm² сантиметер квадратний
cifra *cifry* цифра

Č

časť *časti* розділ
časť celku частина цілого
čiara *čiarly* лінія
 krivá čiara крива лінія
 otvorená čiara відкрита лінія
 rovná čiara рівна лінія
 uzavretá čiara замкнута лінія
činiteľ *činitele* фактор
 číselná os ↗ **os**
číselný rad числовий ряд
číslica *číslice* цифра

arabské číslice арабські цифри
 rímske číslice римські цифри
číslo *čísly* число
 desatinné číslo десяткове число
 dvojciferné číslo двоцифрове число
 jednociferné číslo одноцифрове число
 kladné číslo додатне число
 nepárne číslo непарне число
 párne číslo парне число
 prirodzené číslo натуральне число
 racionálne číslo раціональне число
 susedné číslo сусіднє число
 záporné číslo від'ємне число

zmiešané číslo змішане число
čitateľ *čitatele* читач

D

decimeter *decimetre* *zn.* dm дециметр
decimeter kubický *zn.* dm³ дециметр кубічний
decimeter štvorcový *zn.* dm² дециметр квадратний
delenec *delenec* ділене
delenie ділення
deliť *delí delia* *nedok.* ділити
deliteľ *delitele* дільник

desiatka *desiatky* десятка (цифра десять)
 celá desiatka ціла десятка
diagram *diagramy* діаграма

dlaň *dlane* долоня
dĺžka *dĺžky* довжина
 dĺžka strany trojuholníka довжина сторони трикутника
 dĺžka úsečky довжина лінії
dopočítat' *dopočíta dopočítajú dok.* дообчислити

F

farba *farby* колір
funkcia *funkcie* функція
 konštantná funkcia постійна функція
 lineárna funkcia лінійна функція

G

geometrický tvar ↗ **tvar**
graf *grafy* діаграма
 stĺpcový graf гістограма
 grafické znázornenie ↗ **znázornenie**
guľa *gule* куля

H

hrana *hrany* грань
 hrana kocky грань куба
hranol *hranoly* призма

I

ihlan *ihlany* піраміда

J

jednotka *jednotky* одиниця

K

kalkulačka *kalkulačky* калькулятор

každý *zám.* кожен

kilometer *kilometre* *zn.* km кілометр

kocka *kocky* кубик

kódovanie кодування

koeficient *koeficienty* коефіцієнт

kolmica *kolmice* перпендикуляр

páta kolmice основа перпендикуляра

kontrola správnosti перевірка

правильності

koreň rovnice ↗ **rovnica**

kosodĺžnik *kosodĺžniky* похилий

паралелепіед

kosoštvorec *kosoštvorce* ромб

kruh *kruhy* коло

kruhový model модель у формі круга

kružidlo *kružidlá* циркуль

kružnica *kružnice* круг

kužel *kužele* конус

kváder *kvádre* прямокутний

паралелепіед

kvadrant *kvadranty* квадрант

L

labyrint *labyrinty* лабіринт

lakeť *lakte* лікоть

ležať *leží ležia* *nedok.* лежати

ležať na priamke лежати на прямій
(рівно)

lichobežník *lichobežníky* трапеція

liter *litre* *zn.* l літр

M

materiál *materiály* матеріал

menej *čisl.* менше

menovateľ *menovatele* знаменник

spoločný menovateľ спільний
знаменник

menšeneč *menšence* зменшуване

menší *menšia menšie* *príd.* менший

menšiteľ *menšitele* від'ємник

meracie pásmo діапазон вимірювання

meranie вимірювання

meranie vzdialenosti вимірювання
відстані

merat' *meria merajú* *nedok.* міряти,
вимірювати

meter *metre* *zn.* m метр

meter kubický *zn.* m³ метр кубічний

meter štvorcový *zn.* m² метр

квадратний

milimeter *milimetre* *zn.* mm міліметр

mínus *neskl.* мінус

mnohouholník *mnohouholníky*

многокутник

množina *množiny* множина

mocnina *mocniny* потужність

mocniteľ *mocnitele* показник

N

náčrt *náčrty* ескіз

najmenší *najmenšia najmenšie* *príd.*
найменший

najväčší *najväčšia najväčšie* *príd.*
найбільший

najviac jeden максимум один

nasledujúci *nasledujúca nasledujúce* *príd.*
наступний

násobenie множення

násobilka таблиця множення

násobiť *násobí násobia* *nedok.* множити

násobok *násobky* множник, кратне

násobok čísla кратне число

nepárny *nepárna nepárne* *príd.* непарний
nepárne číslo ↗ **číslo**

nepárny počet ↗ **počet**

nepatriť *nepatrí nepatria* *dok.* не
належати

nepravda неправда, брехня

nepravdivosť неправдивість

nepriama úmernosť непряма
пропорційність

nerovná sa не дорівнює
nerovnica *nerovnice* нерівність
lineárna nerovnica лінійна нерівність
neznáma *neznáme* невідоме
nič *zám.* нічого
niekoľkokrát *čisl.* декілька разів
niekoľkokrát menej у декілька разів менше
niekoľkokrát viac у декілька разів більше
niekto *zám.* хтось
nikto *zám.* ніхто

O

obdĺžnik *obdĺžniky* прямокутник
obdĺžnikový model модель у формі прямокутника
objekt *objekty* об'єкт
objem *objemy* об'єм
objem hranola об'єм призми
objem kocky об'єм куба
obraz *obrazy* картина
obsah *obsahy* вміст
obsah štvorca вміст квадрата
obvod *obvody* периметр
obvod štvorca окружність, обхват квадрата
odčítanie віднімання
ramäťové odčítanie віднімання в умі
písomné odčítanie письмове віднімання
odčítať *odčíta odčítajú* *dok.* відняти
odhad *odhady* оцінка
odhadnúť *odhadne odhadnú* *dok.* оцінити, приблизно визначити
odmerat' *odmeria odmerajú* *dok.* виміряти
odmocnina *odmocniny* корінь, арифметичний корінь
odpoved' *odpovede* відповідь
odvesna *odvesny* катет
okrúhly *okrúhla okrúhle* *príd.* круглий
olovnica *olovnice* висок
orientácia *orientácie* орієнтація
os *osi* вісь
číselná os числова вісь
os súmernosti вісь симетрії
súradnicové osi координатні осі
osová súmernosť осьова симетрія
otázka *otázky* запитання
označiť *označí označia* *dok.* визначити

P

palec *palce* дюйм
pár *páry* пара
párny *párna párne* *príd.* парний
párne číslo ↗ **číslo**
párny počet ↗ **počet**
patriť *patri patria* *nedok.* належати
päťuholník *päťuholníky* п'ятикутник
plán *plány* план
plán stavby z kociek план будови з кубиків
počet *počty* кількість
nepárny počet непарна кількість
párny počet парна кількість
početnosť *početnosti* чисельність
absolútna početnosť абсолютна чисельність
relatívna početnosť відносна чисельність
počítanie підрахунок
počítať *počíta počítajú* *nedok.* рахувати
počítať po jednom рахувати по одному
podiel *podiele* доля, частина
podmienka riešenia rovnice умова вирішення рівняння
podstava *podstavy* основа, підстава
polomer *polomery* *zn.* r радіус
polomer kruhu радіус кривої
polovica *polovice* половина
polpriamka *polpriamky* промінь
porovnať *porovná porovniają* *dok.* порівняти
porovnávanie порівняння
porovnávanie podľa dĺžky порівняння за довжиною
porovnávanie podľa veľkosti порівняння за розміром
porovnávanie podľa výšky порівняння за висотою

posledný *posledná posledné* прід. останній
posunutie зміщення, переміщення
povrch *povrchy* поверхня
povrch hranola поверхня призми
povrch kocky поверхня куба
pôdorys *pôdorysy* план, проєкція
pôdorys stavby план будови
pravda правда
pravdepodobnosť правдоподібність
pravdivosť правдивість
práve jeden тільки один
pravidlo *pravidlá* правило
pravítko *pravítka* лінійка
pravouhlá sústava súradníc прямокутна система координат
predchádzajúci *predchádzajúca* *predchádzajúce* прід. попередній
predmet *predmety* предмет
predposledný *predposledná* *predposledné* прід. передостанній
prepona *prepony* гіпотенуза
presne прісл. точно
priama úmernosť пряма пропорційність
priamka *priamky* пряма
približne прісл. і част. приблизне
pričítanie додавання
priemer *priemery* zn. d, ø діаметр
prienik *prieniky* перетин
priesečník *priesečníky* перехрестя
prvočíslo *prvočísla* просте число
prvok *prvky* елемент
Pytagorova veta теорема Піфагора

R

riadok *riadky* рядок
riešenie *riešenia* рішення
rovná sa дорівнює
rovnako прісл. і част. однаково
rovnica *rovnice* рівняння
koreň rovnice корінь рівняння
lineárna rovnica лінійне рівняння
rovnobežka *rovnobežky* паралельний
rovnobežník *rovnobežníky* паралелограм

rozdeliť *rozdelí rozdelia* dok. розділяти
rozdiel *rozdiely* різниця, відмінність
rozklad čísla na jednotky a desiatky розкладання числа на одиниці та десятки
rozlíšiť *rozlíši rozlíšia* dok. розрізняти
rozmer *rozmary* розмір
rysovanie креслення
rysovanie štvorca v štvorcovej sieti креслення квадрату в квадратній сітці
rysovať *rysuje rysujú* nedok. креслити

S

sčítanec *sčítance* доданок
sčítanie додавання
pamäťové sčítanie додавання в умі
písomné sčítanie додавання письмово
sčítat' *sčíta sčítajú* dok. додати
sieť *siete* сітка
sieť kocky мережа куба
skupina *skupiny* група
stavat' *stavia stavajú* nedok. будувати
stavba *stavby* будівництво, будова
stavba z kociek будівництво з кубиків
stena *steny* стіна
stena kocky грань куба
stĺpec *stĺpce* стовпчик
stĺpcový graf ↗ **graf**
stopa *stopy* фут
stovka *stovky* сотня
strana *strany* сторона
protiľahlá strana протилежна сторона
susedná strana сусідня (прилегла) сторона
stred *stredy* zn. S середина
stred súmernosti центр симетрії
stredová súmernosť центральна симетрія
súčet *súčty* сума
súčín *súčiny* твір
súradnica *súradnice* координата
symbol *symboly* символ

Š

šírka *šírky* ширина**štatistická jednotka** статистична
одиниця**štatistický súbor** статистичний файл**štatistický znak** статистичний знак**štatistika** *štatistiky* статистичний**štvorcová sieť** квадратна сітка**štvorec** *štvorce* квадрат**štvoruholník** *štvoruholníky*

чотирикутник

štvrtina *štvrtiny* чверть

T

tabuľka *tabuľky* таблиця**ťažnica trojuholníka** лінія трикутника**tetiva** *tetivy* тятива, хорда**tiež** част. також**tisícka** *tisíciky* тисяча**tretina** *tretiny* третина, третя частина**triedenie** сортування**triedenie podľa farby** сортування за
фарбою**triedenie podľa tvaru** сортування за
формою**triedenie podľa veľkosti** сортування
за розміром**trojčlenka** *trojčlenky* триплет, потрійне
правило**trojuholník** *trojuholníky* трикутник**pravouhlý trojuholník** прямокутний
трикутник**tvar** *tvary* форма**geometrický tvar** геометрична форма**tvrdenie** *tvrdenia* твердження

U/Ú

údaj *údaje* дані**neznámy údaj** невідомі дані**známy údaj** відомі дані**uhlopriečka** *uhlopriečky* діагональ**stenová uhlopriečka** діагональ стіни**telesová uhlopriečka** діагональ тіла**uhlopriečka štvorca** діагональ

квадрата

uhol *uhly* кут**pravý uhol** внутрішній кут**vnútorný uhol** лівий кут**úloha** *úlohy* завдання, задача**matematická úloha** завдання з
математики**numerickej úloha** числове завдання
(числова задача)**slovná úloha** текстове завдання
(текстова задача)**umocňovanie mocnín** піднесення до
ступеня**určiť** *určí určia* dok. визначити**úsečka** *úsečky* відрізок**krajné body úsečky** кінцеві точки
рядка**úsečkový model** модель у формі
відрізка**usporiadať** *usporiada usporiadajú* nedok.
організувати, впорядкувати**útvár** *útvary* фігура

V

valec *valce* циліндр**väčší** *väčšia väčšie* príd. великий**veľkosť** *veľkosti* величина, розмір**veta** *vety* теорема, твердження, речення**viac** čísl. i prísl. більше**vrchol** *vrcholy* вершина**vrchol obdĺžníka** вершина
прямокутника**vrchol štvorca** вершина квадрата**výraz s neznámou** вираз з невідомим**výrok** *výroky* твердження**výsledok** *výsledky* результат, висновок**výška** *výšky* висота, величина**vzdialenosť** *vzdialenosti* відстань**vzor** *vzory* зразок**vzorec** *vzorce* формула**vzostupný** *vzostupná vzostupné* príd.
висхідний

Z

zaokrúhľovanie заокруглення**zaokrúhľovanie čísla** заокруглення
числа

zaokrúhľovanie na desiatky
заокруглення, округлення до
десятиків

zaokrúhľovanie na jednotky
заокруглення, округлення до
одиниць

zaokrúhľovanie nadol заокруглення,
округлення вниз

zaokrúhľovanie nahor заокруглення,
округлення вгору

zápis *zápisy* запис

zapísať *zapíše zapíšu* dok. записати

zároveň prísl. одночасно

zátvorka *zátvorky* дужка

závislosť *závislosti* залежність

lineárna závislosť лінійна залежність

závislosť dvoch veličín залежність від
двох величин

zaznamenat' *zaznamená zaznamenajú*
dok. відмітити, внести

zdôvodniť *zdôvodní zdôvodnia* dok.
обґрунтувати

zlomková čiara коса риска, похила

zlomok *zlomky* дріб

zmenšiť *zmenší zmenšia* dok. зменшити

znak *znaky* знак

znak delenia знак ділення

znázornenie зображення

grafické znázornenie графічне
зображення

znázorniť *znázorní znázornia* dok.
зобразити

zobrazenie зображення

zhodné zobrazenie ізометрія,
ізометричне зображення

zobrazit' *zobrazí zobrazia* dok. зобразити

zostupný *zostupná zostupné* прід.
нисхідний

zväčšiť *zväčší zväčšia* dok. збільшити

zvyšok залишок

Ž

žiaden zám. жоден

